

Manifest tegen de 'Nieuwe Oorlog'

versie 13 januari 2002 – bron: <http://www.platformtegendenieuweoorlog.nl/manifest.htm>

Oorlog is geen goed antwoord op het terrorisme

De schokkende terreuraanslagen op 11 september 2001 hebben aanleiding gegeven tot een oorlog tegen het Taliban-regime in Afghanistan en groepen van het Al Qaida netwerk. Grootscheepse bombardementen door de Verenigde Staten en militaire steun aan Afghaanse srijdgroepen hebben geleid tot verdrijving van de Taliban en installatie van een nieuwe, voorlopige regering. Er breekt hopelijk een betere tijd aan voor de Afghanen, maar zeker is het niet gezien de reputatie van de groepen die nu aan de macht zijn. Duidelijk is daarentegen dat het militaire geweld naast combattanten ook duizenden burgerslachtoffers heeft gemaakt en dat het einde van het gewapend conflict nog niet in zicht is. Veel mensen sterven door hongersnood en banditisme, als gevolg van de oorlog. Tienduizenden vluchtelingen leven in kritieke omstandigheden, zonder adequate hulp. De Afghaanse bevolking heeft dus al een hoge prijs betaald voor de oorlog en deze prijs loopt nog steeds op.

Rechtvaardigheid, geen wraak

De rechtsstaat is gebaseerd op het intomen van wraak en eigenrichting. De gekozen weg van de oorlog gaat hier lijnrecht tegen in. Er is geen rechtvaardiging voor te vinden in het Handvest van de Verenigde Naties. De Verenigde Staten hebben gekozen voor een strijd buiten de VN-organisatie om. Zij leiden een gelegenheidscoalitie waaraan zij geen enkele verantwoording hoeven af te leggen. De berechting van terroristen en hun eigen optreden houden zij buiten de internationale rechtskaders. De gekozen weg ondermijnt de grondslagen van het internationaal recht. Het versterkt de neiging tot raak en eigenrichting, ook bij andere reeds langer bestaande conflicten, en vergroot daardoor de kans op nieuwe oorlogen op andere plaatsen in de wereld.

Neem de voedingsbodem van het terrorisme weg

Militaire acties zullen geen einde maken aan het terrorisme. De keuze voor militaire acties vloeit voort uit de bestaande machtspositie en de arrogantie van de macht, waarbij alleen de slachtoffers aan eigen kant tellen. Het terrorisme maakt juist gebruik van de verbittering en woede over de onmacht. Het bombarderen van enkele terroristische cellen vernietigt hooguit die cellen, maar niet alle, en zeker niet de voedingsbodem van het terrorisme. De terroristen kunnen niet tegengehouden worden door de dreiging met geweld. Nodig is het te werken aan oplossingen die ongelijkheid en repressie in de wereld wegnemen, zodat mensen niet langer hun toevlucht zoeken in het terrorisme.

Creëer geen nieuw vijandbeeld

In het kielzog van de oorlog is in de westerse landen een neiging tot versimpeling ontstaan in het beeld van de Islam en haar aanhangers. Terroristisch geweld wordt geassocieerd met een godsdienstige richting in plaats van met de particuliere motieven van een specifieke terreurbeweging. De strijd tegen terrorisme dreigt zo te ontsporen in een "strijd tussen beschavingen". Dit brengt de multiculturele samenleving in gevaar.

Verdedig de burgerrechten

Vijandbeelden worden gecreëerd, en angst en onzekerheid worden politiek gemanipuleerd om burgerrechten in te perken. In de Verenigde Staten en Groot-Brittannië, en sinds de eurotop in Laeken ook in de landen van de Europese Unie zijn de bevoegdheden van justitie om mensen op te pakken verregaand uitgebreid. Tevens zijn er tekenen, met name in de VS, die erop wijzen dat er maatschappelijk steeds minder ruimte is voor kritische geluiden en onwelgevallige informatie. Elementaire uitgangspunten van de rechtsstaat dreigen daardoor in het geding te komen.

Geen verdere escalatie

Invloedrijke kringen in de VS en elders ijveren voor een uitbreiding van oorlogsgeweld naar andere landen. Dit is een heilloze weg omdat daardoor nog meer burgerslachtoffers zullen vallen en de instabiliteit in de wereld toeneemt. Op de achtergrond spelen het conflict over de toegang tot de olie- en gasvoorraden rond de Kaspische Zee en de belangen van defensie-industrieën. Nederland dient geen militaire steun te geven aan de escalatie, maar zich in te zetten voor de beëindiging van militaire acties.